

Forslag til uttalelse om ny abortlov
Forslagsstiller: Heidi Ingeborg Klockervold

Mange kvinner har sett fram til at den femti år gamle abortloven endelig skal moderniseres. En ny lov som har til formål å sikre kvinners helse og rettigheter, og som er i tråd med pasient- og brukerrettighetsloven og det moderne synet på abort, selvbestemmelse og pasientrettigheter. Den nye lovgivningen må sikre at abort er en rettighet, og at aborttjenester er gratis og lett tilgjengelige i hele landet for alle gravide. Fordi abort fortsatt er kontroversielt bør retten til og tilgjengelighet til abort sikres spesifikt i lovverket. Alle kommuner og helseforetak må sørge for at det til enhver tid er fagfolk med kompetanse og vilje til å yte aborttjenester.

De fleste aborter fullføres i dag utenfor sykehus, men pga. lovteksten må kvinnen først møte på sykehus. Som for andre medisinske behandlinger, er det en faglig vurdering av hvor og av hvem abort skal utføres. Dagens lovbestemmelse av hvor abort skal utføres gir også inntrykk av at det medisinsk sett er mye mer komplisert enn faktisk er tilfellet, og virker stigmatiserende.

Utredningen med lovforslag som det regjeringsoppnevnte abortutvalget la fram i desember, innfrir dessverre ikke anbefalingene fra Verdens helseorganisasjon (WHO). WHOs retningslinjer påpeker at restriksjoner fører til senere aborter, og økt fare for fysiske og psykiske skader. Erfaringen med nemnder i Norge viser at de fungerer som et forsinkende og kompliserende ledd, og øker stigma og smerte.

Det er gledelig at utvalget går inn for å øke selvbestemmelsen, og gi kvinner en bedre tilgjengelighet ved at abort kan utføres andre steder enn på sykehusene for de som ønsker det. Mange er skuffet over at utvalget mener selvbestemmelsen bør stoppe ved uke 18.

I mars 2022 oppsummerte Verdens helseorganisasjon den globale medisinske kunnskapen om hvordan aborttjenester best bør reguleres, i samsvar med etiske prinsipper og menneskerettighetene. De kom til at det beste resultatet for folkehelsen oppnås ved at lovgivningen sikrer rett til abort og tilgang til tjenestene og ved å fjerne politisk bestemte barrierer og restriksjoner. Det betyr ingen obligatorisk rådgiving eller venteperioder, ingen abortnemnder eller ukegrenser.

Faglig arbeiderlag i Trondheim ser fram til en opplysende og viktig debatt om hvordan alle som trenger det skal sikres rett til abort og helsehjelp. Vi forventer at debatten vil føres på et prinsipielt og faglig nivå, uten å ytterligere stigmatisere kvinner som tar abort.